

L'ÈPOCA NUCLEAR

Avui la guerra és un grandios joc d'escacs on cadascú coneix les pròpies forces i les de l'adversari, cadascú pot decidir, si pensa estar amenaçat de donar el primer cop, o esperar que l'altre el doni per tornar la resposta gairabé instantaniament. Esperar gaire, podria suposar no poguer respondre. La gran quantitat d'armament nuclear existent fa que cada cop sigui més perillós de jugar i que de moment les grans potències només es permetin de moure algun peó (Centreamèrica, Afganistan, Malvines...) o estudiar jugades fora del joc (recents maniobres al Pacífic i a l'Atlàntic nord). L'intent de maniobra amb qualsevol peça important pot suposar la destrucció de blanques i negres, taulell inclòs.

La societat del 80 és mínimament conscient que la terra pot ser destruïda en qualsevol moment. Tothom però, té la seva esperança i pensa que l'home no és tan boig com per autodestruir-se.

S'arribarà a un conflicte nuclear total? O bé la cursa d'armaments és simplement l'instrument de colonització modern com podia ser-ho la religió als descobriments del segle XVI?

ELS DOS GRANS BLOCS

La divisió del món occidental en dos grans blocs, es dona poc després de la 2^a. guerra mundial. Occident es divideix en països socialistes i en països capitalistes o "demòcrates". Els primers formen, militarment parlant, el Pacte de Varsòvia. Els altres, l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord, OTAN; NATO si ho voleu més americà.

D'entrada la superioritat de l'OTAN i sobretot del seu anfitrió els EUA, sobre el Pacte de Varsòvia és indiscutible. Durant la guerra freda fins a la primera crisi dels míssils, a començaments dels seixanta, a Cuba, la URSS era un mosquitet comparat amb el gegant americà. Tot i la tensió que suposà l'estacionament de míssils prop dels EUA, aquests posseïen la suficient força com per borrar del mapa Cuba, la URSS i qualsevol mico socialista que se'ls poses davant. Fins aquest moment la tàctica de l'OTAN era la de la dissuasió massiva, possible gràcies a la gran superioritat americana. Des de llavors ençà hi ha hagut bastants canvis. Si bé l'OTAN sempre ha conservat una superioritat en l'avenç tècnic, el Pacte de Varsòvia ha anat multiplicant la seva capacitat bèlica. En aquests moments l'aveç tècnic és força anivellat, i tant en

quantitat d'exèrcit com d'armament el Pacte de Varsòvia és clarament superior a l'OTAN. Degut a això l'estratègia occidental ha canviat i ha adoptat la "resposta flexible", que consisteix en poder respondre a una agressió no de forma total, sino escalada, i guardant la iniciativa en l'escalada. Però per parlar de l'enfrontament de blocs no tan sols compta la capacitat bèlica de cada bàndol, sino també altres factors. El factor estratègic n'és un. El Pacte de Varsòvia es veu molt més acorralat que no pas l'OTAN o si més no el país capdevanter d'aquesta organització, els EUA. Mentre aquests sols reben l'amenaça soviètica dels míssils de llarg abast, la

URSS té la doble amenaça dels míssils americans i de l'estacionament de forces nuclears cada dia més potent, a Europa Occidental. La possible amenaça socialista de Cuba és molt més controlada pels americans que no pas les bases americanes al Pacífic (Guam, Okinawa) pels soviètics. Per altra part una gran força independent com és la Xina comunista pot ser tan enemiga dels uns que dels altres. Qui pateixen més per la Xina, però, són els soviètics degut als conflictes territorials que mantenen amb aquest país.

Un altre factor important a tenir en compte és l'econòmic, si tenim en compte que el Producte Nacional Brut dels EUA és bastant superior al de la URSS i que la resta de països de l'OTAN posseeixen també una economia molt més sanejada que no pas els seus homòlegs del Pacte de Varsòvia. Això suposa que un llarg prolongament d'una escalada de la carrera d'armaments tan desenfundada com l'actual podria provocar als països socialistes una veritable sangria econòmica i, en conseqüència, uns costos socials molt elevats.

La dinàmica armamentista que imposen els dos grans blocs és una qüestió que segurament només es pot acabar amb la destrucció dels mateixos blocs, i per tant de la terra. Cadascun dels blocs sap prou bé que l'eliminació del contrari comporta l'eliminació pròpia. Amb això es planteja el problema: l'armamentisme d'aquest final de segle és la preparació d'una guerra on els propòsits de cadascú són el domini del món mitjantçant

la destrucció de l'adversari i poguer exportar la "revolució popular" els uns i la "democràcia" els altres. O bé l'armamentisme és l'instrument de domini del món, que no pretén desenbocar en una guerra total sino mantindre una dinàmica que parteix el món en dos troços i afavoreix les dues grans potències. L'existència d'aquesta mena d'acord tàcit de repartiment del món és ben palés a Europa on la ratlla que converteix Europa en dues és intocable i ni els mateixos països europeus la qüestionen.

L'ESCENARI NUCLEAR AVUI

De míssils, màxim exponent de la guerra nuclear, n'hi ha de forces classes i amb missions ben diferents. La primera diferenciació a fer és segons la distància a la qual poden actuar i la bade des de la que són disparats. En primer lloc i amb base terrestre hi ha els intercontinentals (ICBM) que sobrepassen la distància dels 6400 quilòmetres i poden arribar fins els 12000 qm.; els de mig abast (MRBM) que arriben entre els 800 i els 2400 qm.; i els de curt abast (SRBM) que actuen per sota dels 800 qm. D'aquest tipus últim són recentment desplegats a Europa, els Pershing-II per exemple.

De base marina o submarina hi ha els anomenats SLBM. Tots aquests són els anomenats míssils ballístics, o sigui que el seu abast depèn de la gravetat terrestre. Els míssils de creuer en canvi determinen el propi abast mitjançant un reactor que porten acoplat. D'aquests n'hi ha amb base terrestre (GLCM); amb base aèria (ALCM) i amb base marina o submarina (SLCM).

Com ja hem dit abans l'equivalència de forces és clarament favorable al Pacte de Varsòvia. La quantitat d'exèrcit és de 4 milions del Pacte enfront dels 2,6 milions de l'OTAN. Pel que fa a armament terrestre l'OTAN té 1/4 part del Pacte en tancs i antitancs i un 3% en artilleria. L'equipament marí és també desequilibrat. El Pacte amb 260 submarines i 1300 vaixells té una avantatge de 3-2 en relació a l'OTAN. En el camp de l'aviació mentre en avions de combat el Pacte amb més de 7000 avions té gairabé el doble de flota aèria que l'OTAN amb helicòpters

